

Interreg Østersjøprogrammet 2021-2027

Rapport fra møte i Monitoring Committee 4. og 5. mars 2025

Finland har formannskapet i 2025 og møtet fant sted i Helsinki og ble ledet av Riitta Vartia fra det finske ministeriet for økonomi og sysselsetting.

Fra Norge deltok Odd Godal, KDD og Ann Irene Sæternes, Østlandssamarbeidet. I tillegg deltok Ann Christin Jordbakke, Østlandssamarbeidet/Vestfold fylkeskommune som observatør (vara for Ann Irene Sæternes i MC).

Åpning

Riitta Vartia ønsket alle velkommen til møtet og det ble gjennomført en kort presentasjonsrunde. Alle landene var representert. Agenda for møtet ble godkjent.

1. Oppdatering om endelig avslutning av programmet for perioden 2014-2020

Prosjektene har i denne programperioden utnyttet 100% av midlene tildelt fra ERDF-potten, mens de norske partnerne har utnyttet 85% av tildelte midler. Restmidlene fra den norske potten («underspendig») er overført til 2021-2027-programmet. Den gode utnyttelsesgraden for ERDF-midlene skyldes korona-pandemien og at prosjektene fikk mulighet til å løpe 6 ekstra måneder. Norge hadde 8,4 mill € til utdeling i 2014-2020 (mot 5 mill € for inneværende programperiode).

2. Rapport fra revisor (Audit Authority)

Revisor orienterte om at Interreg Østersjøprogrammet er plukket ut til en systemsjekk av hele programmet fra EU-kommisjonen (compliance audit). Det er første gang et Interreg-program gjennomfører denne prosedyren, og revisor understreket at det var betydelige utfordringer sammenlignet med å gjennomføre denne type gjennomgang i de nasjonale programmene (main-stream programmes). At flere land er med, som har ulike språk og at underlag for revisjon er oppbevart i de ulike landene, skapte utfordringer for revisor og for EU-kommisjonens folk. Gjennomgangen er utført på best mulig måte med det

utgangspunkt som et Interreg-program har. Kun en liten uenighet ble funnet, som er løst på programnivå.

Revisorene orienterte videre både om sluttrevisjon av 2014-2020 programmet og om status for revisjon i den nye programperioden 2021-2027. Resultatet av det første revisjonsåret i nåværende program viste kun 41 € «ikke kvalifiserende kostnader» ført opp - av totalt 32 mill € brukt.

MC takket for god orientering og tok saken til orientering.

Revisorene deltok denne gangen på hele møte for å observere og vurdere prosedyrene i komiteen.

3.1 Oppdatering fra DG Regio

Blaga Riiser (desk officer) informerte om sluttprosessene i EU-kommisjonen angående programmet for 2014-2020. Her gjennomføres det nå to ulike prosesser for å sjekke dokumentasjon og sluttrapportene. Alle DGene vil bli involvert i prosessen gjennom intern konsultasjon.

Videre informerte Riiser om kommisjonens arbeid med neste programperiode fra 2028 og langtidsbudsjettet (MFF). Forsvar og sikkerhet vil stå sentralt. Signalene fra den nye EU-kommisjonen tyder på færre og mer policy baserte program. En bred høring er i gang for langtidsbudsjettet med frist 7. mai. EU-kommisjonen er på en rundreise i alle landene nå, og de planlegger å legge fram forslag til MFF 1. juli og sektorvise forordninger i løpet av høsten under det danske EU-formannskapet. Til slutt ble InterregGO arrangementet i mars nevnt spesielt.

MC tok informasjonen til orientering.

3.2 Oppdatering fra sekretariatet om status for programgjennomføring

Det ble gitt en kort status for kontraktering og oppstart av prosjektene som ble godkjent i tredje søkerunde. Litt over halvparten er klare og resten er i siste fase. Programmet har nå 121 prosjekt i porteføljen. Oversikt over rapportering og utbetaling av midler år for år ble vist. 2025 vil være et viktig år for å høst kunnskap om konseptet «small projects» da info og sluttrapporter fra både 1 og 2 utlysning vil være klare.

Tiden fra rapportering til utbetaling er halvert i forhold til 2014-2020-programmet. Fornøydheten med de forenklede kostnadsordningene (Simplified Cost Options - SCO) er på 90% i Østersjøprogrammet. Det ble også vist til at det nå er mindre feil og mindre byråkrati i prosjektgjennomføring. I tillegg er det raskere revisjon når det kun er

budsjettlinjene 4 og 5 i core prosjektene som krever ekstern revisor (FLC). Rapportert og utbetalt til norske partnere er pr. nå 563.512 €.

MC takket for nyttig gjennomgang og tok saken til orientering.

4. Godkjenning av prosjekt i første utlysning for prosjektplattformer

Innledningsvis ble det gitt en oversikt over søkermassen og statistikk for antall prosjekter og programmer som inngår i de ulike plattformsøknadene (programprioritert 4.1). Et bredt spekter av program er inkludert – både EU-program, nasjonale program og EØS-midlene.

23 søknader mottatt. To er evaluert til høyeste score (gruppe1) og seks er evaluert til nest høyeste score (gruppe 2a). Fra gruppen 2b ble to prosjekt løftet opp for diskusjon og mulig godkjenning i møtet – ett av disse var Future Cities med norsk partner (Nordic Edge AS).

Alle de anbefalte åtte prosjektene i gruppe 1 og 2a ble godkjent. Ett av prosjektene har norsk partner og ett har norsk assosiert partner.

- BSR Urban Mobility – Oslo kommune partner
- BSR Mental Health – Arbeidstilsynet (Trondheim) assosiert partner. Prosjektet er ledet av NDPHS-sekretariatet i Stockholm. Norge v/HOD er medlem av NDPHS (Northern Dimension Partnership in Health and Social Wellbeing).

De to prosjektene fra gruppe 2b ble presentert og gjennomgått, men det ble ikke konsensus om å godkjenne disse nå. De vil få mulighet til å komme tilbake i neste søkerunde om de ønsker det.

MC godkjente seks plattformsøknader med noen betingelser og anbefalinger for finansiering i den første utlysningen for prosjektplattformer under programmets prioritet 4.1 (governance).

5. Utlysning 2 for prosjektplattformer

Det ble gjennomført en runde om innretningen på en neste utlysning for prosjektplattformer. På grunn av programmets tidsramme vil de neste prosjektene kun ha 28 måneder til disposisjon – ikke 36 som nå. Prosjektene kan søke om inntil 1 mill € pr. plattformprosjekt. Noen tema er dekket gjennom godkjenning av prosjekt i første søkerunde. Seks ulike tematiske områder vurderes som utgangspunkt for neste utlysning. Tidsplanen vil være åpning av utlysning i mai med søkefrist sist i november. Beslutning i mars 2026.

Endelig godkjenning av utlysningsdokument for andre runde av prosjektplattformer gjøres av MC i skriftlig prosedyre etter møtet. Foreslått tidsplan følges.

6. Tredje utlysning for små prosjekter

Utkast til utlysingsdokument for tredje søkerunde for små prosjekt ble drøftet. Det ble en større runde om innretning på utlysningen og ordbruk tilknyttet hvilke tema programmet ønsker spesielt velkommen i denne runden. Bl.a. hadde forslaget stort fokus på problemer og i liten grad på mulighetsrommet. Det kom flere gode forslag til justeringer i runden under møtet og det ble besluttet å utsette endelig vedtak til dag 2 slik at sekretariatet fikk tid til å omformulere dokumentet før endelig beslutning. Anbefalt tidsplan ble godkjent. Utlysningen åpner 25. mars med frist for å sende inn prosjektide 5. juni og endelig søkefrist 8. oktober. Beslutning på MC-møte i mars 2026.

MC godkjente revidert forslag til tekst i utlysingsdokumentet og tidsplan for utlysningen. For mer info se [Calls - Interreg Baltic Sea Region](#)

7. Orientering fra Baltic Sea Region Strategy Point (BSP)

Kirsi Ahlman og Juhani Ailio fra Centrum Balticum og prosjektansvarlig for Østersjøstrategiens (EUSBSR) adm. kontaktpunkt orienterte om arbeidet i BSP så langt og tanker om framtidig arbeid. Etter orientering og spørsmålsrunde var det beslutning på søknad om videreføring av BSP ut 2028.

MC tok informasjonen fra BSP til orientering.

8. Behandling av søknad om utvidelse av prosjektet BSP (støtte til EUSBSR prioritet 4.2)

BSP er finansiert som et prosjekt under Interreg Østersjøprogrammets prioritet 4.2 og Østlandssamarbeidet er assosiert partner i kraft av rollen som nasjonalt kontaktpunkt i Norge. Undertegnede forlot salen under behandlingen på grunn av interessekonflikt som assosiert partner i prosjektet.

MC godkjente søknad om videreføring av prosjektet ut 2028 med samme partnerskap – Centrum Balticum, Finland (LP) og Hamburg by, Tyskland. Østlandssamarbeidet er assosiert partner.

9. Midtveisevaluering av programmet

Innretning og opplegg for en ekstern midtveis evaluering av programmet ble drøftet basert på notat fra sekretariatet. Sekretariatet svarte på ulike spørsmål og kommenterte forslag og innspill i runden.

MC besluttet å utarbeide utlysningstekst for rekruttering av ekstern evaluator basert på utkast fra sekretariatet der også innspill og spørsmål drøftet i møtet tas med i utforming av endelig versjon.

10. Kommunikasjon og programkonferanse i mai

Kommunikasjonsansvarlig i sekretariatet redegjorde for arbeidet med å følge opp kommunikasjonsplanen for å få fram betydningen av transnasjonale prosjekt og å fremme prosjektenes bidrag til utvikling av Østersjøregionen. De første små prosjektene er nå avsluttet og det lages egne «wrap-up» sider for å konsolidere resultater. Disse kobles til prosjektenes respektive sider på nettsiden til programmet. Det legges vekt på å spre resultater utover «den indre krets». Bruk av sosiale medier er viktig. EU-kommisjonen har nå opprettet en interreg.eu side <https://interreg.eu/>

Videre ble endelig program for konferansen i Tampere i mai presentert. Det legges opp til et møtepunkt for de nye prosjektplattformene og medlemmene i MC i forkant av mottakelse 20. mai. Alle ble oppfordret til å delta på dette. MA/JS har også iverksatt et arbeid med å kontakte medlemmer i Europaparlamentet (MEP) for å informere om Interreg og det transnasjonale samarbeidet.

MC tok informasjonen til orientering. MC hadde ingen motforestillinger mot MA/JS initiativ overfor MEPs fra Østersjølandene.

11.1 Oppdatering om neste programperiode 2028 – 2034

Først ble det en generell runde om EU-kommisjonens forslag til å koble Interreg til reformer. Hvilken type prosjekter kan i en transnasjonal setting møte en slik ide? Det ble stilt spørsmål ved hva som ligger i ordet «reformer» og hva definisjonen vil være på prosjekt som skal bidra til reformer. Innen ett land kan det være enkelt å definere – men i en transnasjonal kontekst med 9 land kan dette bli mer krevende å definere. Uklart om den grønne og digitale omstillingen regnes som reformer. Her ønsket MC mer kjøtt på beinet for å kunne gi gode innspill til EU-kommisjonen og i programarbeidet når det kommer i gang.

Overgang til «performancebased» gjennomføring kontra dagens «cost-based» vil komme og dette må vi ta høyde for i videre planlegging.

MC tok saken til etterretning. Temaet ønskes tatt opp på neste møte der også landene kan orientere hverandre om status.

11.2 Anbefalinger for framtidig program basert på stakeholder-konsultasjon i 2024

Sekretariatet presenterte et forslag til anbefalinger for neste programperiode basert på hørings- og innspillsrunden i 2024. Forslag til innretning, geografi og kapitalisering av resultater fra nåværende program/prosjekt ble framhevet. Dagens geografi anbefales videreført. Arbeidet med forenkling er positiv og bør fortsette og styrkes ytterligere. Små aktørers plass ble løftet fram – f.eks. ungdomsmedvirkning. Hvordan kan det legges til rette for denne målgruppen i et transnasjonalt Interreg-program? MC oppfordret EU-kommisjonen til å lage forordninger som er mer fleksible og brede nok til at ulike programgeografier i større grad selv kan velge innretning tilpasset den regionen programmet dekker.

MC tok saken til orientering. Innspillet tas opp igjen i task force møte til høsten.

Konklusjoner og neste møte

Neste møte blir en kombinasjon av task force for neste programperiode og et MC-møte. Møtet vil finne sted 5. – 6. november i Berlin.

Lillehammer 28.03.25 – Ann Irene Sæternes, referent

